

Konferencja na temat „Ochrona wód przed zanieczyszczeniem”

(Warszawa, 5–6 X 1971 r.)

Konferencję zorganizowały Instytut Gospodarki Wodnej oraz Komitet Gospodarki i Inżynierii Wodnej PAN. Otwarcia obrad dokonał dyrektor IGW, dr inż. W. Depczyński. Obrady odbywały się równoległe w dwu sekcjach: 1) Zanieczyszczenia wód oraz 2) Technologia wody i ścieków. Organizacja posiedzeń była nieszablonowa. Każdego dnia obrady w poszczególnych sekcjach rozpoczynał referat generalny. Przedstawiał on ogólną problematykę dyskutowanych zagadnień oraz omawiał krótko treść i ustosunkowywał się do poszczególnych referatów i doniesień, których pełne teksty wydrukowano i udostępniono uczestnikom przed konferencją. W czasie trwania obrad nie wygłaszano referatów, ale każdy autor miał do dyspozycji 10 minut na komentarz do zgłoszonego referatu, podanie też do dyskusji czy też ustosunkowanie się do referatu generalnego.

W sekcji „Zanieczyszczenia wód” w pierwszym dniu obrad przewidziano do dyskusji 15, a w drugim — 14 referatów, z których połowę zgłosili pracownicy Instytutu Gospodarki Wodnej z zakładów w Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Warszawie i Wrocławiu. Pozostałe referaty zgłosiły: wielkie zakłady przemysłowe (Zakłady Chemiczne w Oświęcimiu, Zakłady Azotowe w Tarnowie), placówki wyższych uczelni (Politechnika Warszawska, Politechnika Śląska, Politechnika Gdań-

ska, Uniwersytet Gdański, SGGW), placówki Polskiej Akademii Nauk (Zakład Ochrony Środowiska Rejonów Przemysłowych, Instytut Budownictwa Wodnego, Instytut Ekologii) oraz instytuty resortowe (Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Morski Instytut Rybacki, Instytut Geologii, Instytut Celulozowo-Papierniczy, Państwowy Zakład Higieny).

W pierwszym dniu obradom sekcji „Zanieczyszczenia wód” przewodniczył prof. Z. Rudolf, a referat generalny pt. „Gospodarka wodna a zanieczyszczenia wód” wygłosił dr hab. H. Mańczak. Referaty szczegółowe dotyczyły szerokiego kręgu zagadnień. Omawiano problemy zanieczyszczeń różnych typów wód, nie tylko dużych i ważnych rzek, ale również stref przybrzeżnych morza (referat: „Hydrochemiczny aspekt zrzutu fosfogipsu do Zatoki Gdańskiej”), małych cieków („Wpływ zrzutu ścieków przemysłowych na stan czystości wody w małym cieku”), zbiorników zaporowych („Ocena jakości wody rzeki Soły w rejonie zbiorników kaskadowych”, „Niektóre formy fosforu w wodzie i osadach dennych zbiornika lubachowskiego”) oraz wód podziemnych („Wpływ miast i przemysłu na jakość wód podziemnych”). Analizowano zanieczyszczenia różnego typu: komunalne, przemysłowe i rolnicze. Referowano również zagadnienia wód podgrzanych („Niektóre wyniki badań nad wpływem zrzutu wód podgrzanych na chemizm i biocenozę wód rzeki Wisły na odcinku poniżej ujścia Skawinki”) oraz zagadnienia pestycydów („Badania nad ustaleniem dopuszczalnych stężeń pestycydów w wodach powierzchniowych”, „Wpływ herbicydów pochodnych kwasu fenooksyoctowego na wybrane procesy zachodzące w wodzie”) i zanieczyszczeń emulsjami („Wpływ ścieków z zawartością emulsoli na zanieczyszczenia odbiorników”).

W drugim dniu obrad sekcji „Zanieczyszczenia wód” omawiano chemiczne i biologiczne metody oceny czystości wód. Posiedzeniom przewodniczył prof. W. Hermanowicz. Referat generalny składał się z dwu części: dr J. Dojlido ustosunkował się do referatów dotyczących metod chemicznych, dr S. Gołowin — biologicznych. Tematyka przedstawianych zagadnień była szeroka, dotyczyła metod analizy wody, osadów dennych oraz ścieków. Do dyskusji przedstawiono następujące referaty: „Analiza wody i ścieków na zawartość jonów metali ciężkich”, „Zastosowanie testu TTC do badania aktywności dehydrogenaz osadu oczyszczającego ścieki pocelulozowe”, „Zastosowanie selektywnych elektrod membranowych w analizie wody”, „Próba ustalenia składu jakościowego aminokwasów wolnych i związanych w wodach powierzchniowych metodą chromatografii gazowej”, „Dokładność i niezawodność pomiaru zawartości tlenu w środowiskach wodnych metodą amperometrii membranowej”, „Chromatograficzne oznaczanie lotnych kwasów tłuszczowych w procesie fermentacji osadów ściekowych”, „Metodyka oznaczania insektycydów z grupy węglowodorów chlorowanych w wodzie, zawieszynie i osadach dennych”.

W części biologicznej omawiano kryteria biologiczne oceny wód zarówno w badaniach środowisk naturalnych (Odra, Soła, Zalew Szczeciński, jeziora mazurskie), jak i w badaniach laboratoryjnych lub półlaboratoryjnych („Badania toksyczności ścieków przy pomocy wybranych biotestów”, „Kształtowanie się zespołów organizmów w wodach zanieczyszczonych pestycydami”, „Próba określenia charakterystycznych i odpornych organizmów wód powierzchniowych na różne rodzaje ścieków”).

Zarówno w referacie generalnym, jak i w dyskusji podkreślano potrzebę rozszerzenia oceny stanu zanieczyszczenia wód, prowadzonej dotychczas głównie w oparciu o kryteria fizyczne i chemiczne, o kryteria biologiczne. Wskazywano na brak kompleksowych badań w tej dziedzinie, na niedostateczną liczbę specjalistów biologów zajmujących się sprawami zanieczyszczeń. Podkreślano znaczenie ochrony wód przed zanieczyszczeniem jako problemu zasadniczego w dzisiejszych czasach.

Obrady sekcji „Technologia wody i ścieków” odbywały się również w ciągu dwu dni. Tematyka dotyczyła zarówno ścieków przemysłowych, jak i komunalnych. Dyskutowano zagadnienia poprawy i modyfikacji różnych metod oczyszczania. Obrady otworzył i podsumował ich wyniki prof. S. Kołaczkowski.

Na konferencji przedstawiono rezultaty najnowszych badań prowadzonych w Polsce nad problemem ochrony wód przed zanieczyszczeniem. Umożliwiła ona licznie zebranym przedstawicielom różnych instytucji i różnych kierunków badawczych konfrontację i dyskusję wyników.

A. Stańczykowska